

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.005.01.2019

Pan
Zbigniew Michalewski

Dolnośląski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa
we Wrocławiu
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 15/17
50-044 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/086 System bezpieczeństwa obrotu środkami ochrony roślin

Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu, (dalej: WIORiN lub Inspektorat).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Michalewski – Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa (dalej: Wojewódzki Inspektor), od dnia 13 lipca 2016 r.; wcześniej, od dnia 1 marca 2016 r., pełniący obowiązki Wojewódzkiego Inspektora. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki, poprzednio, tj. do dnia 29 lutego 2016 r., pełniła Krystyna Ciechan.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania zadań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nadzoru nad ich stosowaniem. 2. Realizacja zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nadzoru nad ich stosowaniem. 3. Skuteczność systemu bezpieczeństwa wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nadzoru nad ich stosowaniem. 4. Działania informacyjne, promocyjne, edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa obrotu i stosowania środków ochrony roślin (SOR).
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Lech Kowalczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/60/2019 z 10 kwietnia 2019 r. (akta kontroli str. 1, 2-3 oraz 804-806)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w oparciu o obowiązujące przepisy, rzetelnie wykonywał obowiązki w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin (dalej: „ŚOR”) do obrotu oraz ich stosowania; potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania ŚOR; oraz szkoleń w zakresie stosowania tych środków. Zadania kontrolne wykonywano zgodnie z planami kontroli. W każdym badanym roku zrealizowano także plany poboru próbek na pozostałości ŚOR w produktach rolnych oraz jakości tych środków znajdujących się w obrocie gospodarczym. Niezwłocznie podejmowano stosowne działania w przypadku stwierdzenia przekroczenia Najwyższego Dopuszczalnego Poziomu pozostałości środka ochrony roślin³ i uruchomienia Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF⁴.

NIK zwraca uwagę, że w obowiązujących przepisach, procedurach i wytycznych nie określono maksymalnego czasu badania próbek. Sprzyjało to długiemu okresowi, jaki upływał od momentu pobrania przez WIORiN próbek produktów rolnych oraz próbek środków ochrony roślin, znajdujących się w obrocie, do uzyskania wyników badań laboratoryjnych. W okresie objętym kontrolą średni czas oczekiwania na wyniki badań płodu rolnego wynosił 37 dni (najdłuższy 90 dni). W takiej sytuacji, w przypadku stwierdzenia przez laboratoria przekroczenia w badanych produktach NDP dochodziło do przypadków sprzedaży żywności mogącej stanowić potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, często bez możliwości zidentyfikowania podmiotów, które tę żywność nabyły. Także z powodu długiego oczekiwania na wyniki badań nie udało się zapobiec wprowadzeniu do obrotu środka ochrony roślin, dla którego badania laboratoryjne wykazały, że nie spełnia norm producenta i nie może być stosowany. Z kolei długotrwałe procedury ustalenia użytkownika nieruchomości rolnej skutkowały, że okres producenta, w następstwie oprysku wykonanego przez (cyt.) „nieznanego mężczyznę na sąsiednim polu kukurydzy” do rozpoczęcia czynności kontrolnych wynosił do 186 dni.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena wynika z ocen cząstkowych sformułowanych w poszczególnych obszarach kontrolowanej działalności WIORiN.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Najwyższy Dopuszczalny Poziom (dalej: NDP) pozostałości pestycydów określony w Rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności, paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniającym dyrektywę Rady 91/414/EWG, Dz. Urz. UE. L 70/1 z dnia 16 marca 2005 z późn. zm.

⁴ System RASFF działający na podstawie: Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz Rozporządzenia Komisji (UE) 16/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt.

Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania zadań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nadzoru nad ich stosowaniem

Opis stanu faktycznego

WIORiN, będąc jednostką administracji zespolonej, wydatkował środki budżetowe na realizację swoich zadań statutowych pochodzące z części budżetowej 85/02-województwo dolnośląskie. W poszczególnych latach 2016–2018, wydatkował środki w kwocie: 9 062,7 tys. zł, 9 468,8 tys. zł i 10 569,1 tys. zł. Jednocześnie realizował także dochody budżetowe. W kontrolowanym okresie zrealizowane dochody budżetu państwa, systematycznie rosły i wyniosły odpowiednio: 851,0 tys. zł, 1 125,3 tys. zł i 1 134,8 tys. zł. Źródłem dochodów były przede wszystkim wpływy z usług (§ 0830)⁵.

(akta kontroli str. 4-12)

Zgodnie z przepisami regulaminu organizacyjnego WIORiN, do bezpośredniego nadzoru nad wykonywaniem zadań Inspektora wojewódzkiego w zakresie kontroli nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem ŚOR został wskazany Dział Ochrony Roślin i Techniki (DORiT) oraz 23 terenowe Oddziały (w tym trzy delegatury) WIORiN⁶.

Według stanu na 31 grudnia lat 2016–2018 w Inspektoracie było zatrudnionych odpowiednio: 152; 149 i 152 pracowników. Do wykonywania zadań związanych z nadzorem nad ŚOR wyznaczono:

- w 2016 r. – 61 pracowników (29,75 etatu⁷);
- w 2017 r. – 60 pracowników (29,5 etatu);
- w 2018 r. – 61 pracowników (29,55 etatu).

Ponadto, w kontrolowanych latach wyznaczonych było odpowiednio 4, 3 i 3 pracowników nadzorujących (tj. 4, 3 oraz 3 etaty). Poszczególne zadania dotyczące nadzoru nad środkami ochrony roślin zostały wyszczególnione w zakresach czynności i powierzone pracownikom⁸.

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił: „W Inspektoracie, m.in. z uwagi na realizację zadań związanych z sezonowością, np. gdy ocena polowa materiału siewnego zbiega się z realizacją zadań stosowania środków ochrony roślin, pracownicy zatrudnieni w innych jednostkach terenowych, kierowani są – celem zapewnienia realizacji obowiązków nałożonych na Inspektorat, w tym dochowania terminowości – do wspomagania - bardziej obciążonych”.

Fluktuacja⁹ zatrudnienia pracowników merytorycznych wahała się w przedziale od sześciu do dziesięciu osób i wyniosła w latach kontrolowanych:

⁵ m.in. wpływy z tytułu pobierania prób roślin i produktów roślinnych, wykonanych analiz laboratoryjnych na obecność organizmów szkodliwych, dokonanych ocen zdrowotności materiału szkółkarskiego, a także przeprowadzonych lustracji plantacji oraz z tytułu wydania czystych oraz nadrukowanych etykiet rolniczych i paszportów szkółkarskich, paszportów roślin, a także wykonania badań oraz analiz laboratoryjnych.

⁶ Dzierżoniów (delegatura), Głogów, Góra, Jawor, Jelenia Góra, Kłodzko, Legnica (delegatura), Lubin, Lwówek Śląski (delegatura), Milicz, Oleśnica, Oława, Strzelin, Środa Śląska, Świdnica, Trzebnica, Wałbrzych, Wołów, Wrocław, Ząbkowice Śląskie, Zgorzelec, Złotoryja. W dalszej treści wystąpienia wszystkie jednostki terenowe nazwane są Oddziałami.

⁷ Za etat należy rozumieć faktyczny czas wykonywany przez pracowników na zadania związane z nadzorem nad ŚOR w WIORiN.

⁸ Analizy dokonano na podstawie zakresów czynności pracowników Oddziału we Wrocławiu.

⁹ Dane przedstawione wg stanu na 1 stycznia i 31 grudnia każdego badanego roku.

- 2016 r. – ośmiu odchodzących (8,5 etatu), dziesięciu zatrudnionych (10 etatów);
- 2017 r. – dziewięciu odchodzących (9,25 etatu), ośmiu zatrudnionych (8 etatów);
- 2018 r. – sześciu odchodzących (6 etatów), ośmiu zatrudnionych (8 etatów).

Średnie przeciętne wynagrodzenie brutto pracowników merytorycznych w latach 2016– 2018 wyniosło (w podziale na stanowiska/grupy zawodowe¹⁰):

- inspektor – 2 924,34 zł;
- starszy inspektor – 3 177,15 zł;
- specjalista – 3 393,32 zł;
- starszy specjalista – 3 555,08 zł;
- główny specjalista – 3 792,40 zł,
- laboratorium 3 457,87 zł,
- kierownictwo – 4 511,51 zł

Średnia Inspektoratu ogółem w badanych latach wyniosła: 3 308,60 zł, 3 440,08 zł i 3 883,00 zł.

(akta kontroli str. 13, 14 i 15)

Wojewódzki Inspektor wyznaczył¹¹ normy przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego dla pracowników WIORiN, w tym dla pracowników wykonujących kontrole ŚOR. Przydział środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego odbywał się zgodnie z ww. zarządzeniem. Dodatkowo do zadań związanych z kontrolami podejrzenia zatrucia pszczoł środkami ochrony roślin zakupiono kapelusze pszczelarskie, celem ochrony przez ukąszeniami.

Jak wskazał Wojewódzki Inspektor „w okresie kontrolowanym nie było wypadków przy pracy związanych z zatruciem, podtruciem bądź poparzeniem ŚOR w trakcie wykonywania czynności kontrolnych”.

(akta kontroli str. 38-70)

Merytoryczny Dział Ochrony Roślin i Techniki Inspektoratu wyposażony był w komputery stacjonarne i przenośne, internet mobilny, wiatromierz, aparat fotograficzny, telefon komórkowy (w tym z dostępem do internetu, służący jako mobilny punkt WiFi), drukarkę przenośną. Każdy z oddziałów (delegatury) posiadał na stanie komputery stacjonarne i przenośne, GPS, wiatromierz, aparat fotograficzny, telefon komórkowy (w tym z dostępem do internetu, służący jako mobilny punkt WiFi).

Zarówno DORiT jak i Oddziały były wyposażone w program „FLAMINGO”, przy pomocy którego pracownicy mieli dostęp bez połączenia z Internetem do komputerowej bazy danych ŚOR.

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił: „Jednostki organizacyjne WIORiN zaopatrzone są w komputery przenośne oraz w telefony komórkowe z dostępem do Internetu umożliwiające udostępnienie Internetu (programowy router) dla służbowych laptopów. Pracownicy WIORiN w ramach realizowania ustawowych zadań, w tym podejmowania czynności kontrolnych korzystają z informacji zwartych w Zintegrowanym Systemie Informacyjnym Ochrony Roślin i Nasiennictwa (ZSIORiN)”.

¹⁰ Bez dyrekcji.

¹¹ Zarządzenie Nr 21/2009 z dnia 25 września 2009 r. w sprawie ustalenia norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz form ich użytkowania przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu.

(akta kontroli str. 16-18 i 38-70)

Wszystkie terenowe Oddziały WIORiN posiadały na stanie samochody przeznaczone m.in. do działań kontrolnych, pobierania prób materiału siewnego, płodów rolnych, itp. Ponadto Dział Administracyjny WIORiN miał trzy samochody również z przeznaczeniem dla działań statutowych Inspektoratu. W latach 2016-2018 zakupiono cztery pojazdy (Dacia *Dokker*). Najstarsze samochody będące na wyposażeniu terenowych Oddziałów wyprodukowano w 2003 r. Szczegółowe zasady korzystania z samochodów służbowych w Inspektoracie oraz podległych jednostkach organizacyjnych określał *Regulamin gospodarki transportowej*, wprowadzony zarządzeniem Wojewódzkiego Inspektora z 2009 r.¹²

Analiza sprawności i użytkowania taboru wykazała, że średnio w latach 2016-2018:

- samochody były sprawne technicznie¹³ kolejno: 325; 302,5 i 324 dni a współczynnik gotowości technicznej pojazdu¹⁴ wynosił: 0,997; 0,996 i 0,997;
- samochody pracowały¹⁵ przez kolejno: 135; 130 i 141 dni w roku, co oznacza, że współczynnik wykorzystania pojazdów¹⁶ wyniósł 0,408; 0,397 oraz 0,418, a współczynnik wykorzystania pracy pojazdu¹⁷: 0,409; 0,399 i 0,419.

Średni dzienny przebieg samochodu w kontrolowanych okresie wynosił: w 2016 r. 72,12 km, w 2017 r. 67,06 km i 2018 r. 68,63 km.

(akta kontroli str. 19-24, 25-31 i 32-37)

W zakresie nadzoru nad produkcją środków ochrony roślin, wprowadzaniem ich do obrotu oraz nad systemem rejestracji przedsiębiorców w WIORiN obowiązywały procedury i wytyczne (w tym dotyczące kontroli oraz poboru i badania prób ŚOR i pozostałości ŚOR w płodach rolnych), wynikające przede wszystkim z:

- zarządzenia Nr 6/2014 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 22 września 2014 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin¹⁸;
- zarządzenia Nr 5/2018 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin¹⁹.

Procedury dotyczące poboru i badania prób środków ochrony roślin regulowały:

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych²⁰;

¹² Zarządzenie Nr 15 Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu z dnia 16 czerwca 2009 r.

¹³ Oznacza liczbę dni, w których dany pojazd był gotowy/przydatny do użycia, np. dany pojazd był na stanie w jednostce przez cały rok objęty badaniem (365 dni), od tej liczby dni odejmowano liczbę dni, w których pojazd znajdował się w serwisie, w naprawie, na przeglądzie technicznym itp.

¹⁴ Iloraz liczby dni sprawności technicznej pojazdu przez liczbę dni kalendarzowych, w których dany pojazd był na stanie jednostki.

¹⁵ Liczba dni, w których samochód był faktycznie użytkowany, eksploatowany.

¹⁶ Iloraz liczby dni pracy pojazdu przez liczbę dni kalendarzowych, w których dany pojazd był na stanie jednostki.

¹⁷ Iloraz liczby dni pracy pojazdu przez liczbę dni, w których dany pojazd był gotowy/przydatny do użycia.

¹⁸ Weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

¹⁹ Weszło w życie z dniem 1 marca 2018 r.

²⁰ Weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

- zarządzenie nr 9/2012 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie zasad urzędowej kontroli jakości środków ochrony roślin²¹;

- zarządzenie nr 4/2016 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie zasad przeprowadzania kontroli składu lub właściwości fizycznych lub właściwości chemicznych środków ochrony roślin²².

Z kolei procedury dotyczące poboru i badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych wynikały z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin²³.

W żadnej otrzymanej przez WIORiN procedurze nie został określony maksymalny czas otrzymania wyników analizy od dnia dostarczenia próbki do laboratorium.

Typowanie podmiotów do kontroli odbywało się na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do planu pracy na każdy rok. Dla wszystkich kontroli określono czynniki ryzyka brane pod uwagę, które determinowały jakie podmioty powinny być objęte kontrolami, w jakim zakresie i z jaką częstotliwością.

Zarówno statut, jak i regulamin organizacyjny WIORiN nie przewidywały prowadzenia - na terenie właściwości miejscowej Inspektoratu - granicznych punktów kontrolnych.

(akta kontroli str. 38-70)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Inspektoratu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Struktura systemu bezpieczeństwa wprowadzania do obrotu i stosowania ŚOR oraz kompetencje jednostki w tych systemach były adekwatne do realizacji celów.

Działania WIORiN były zgodne z obowiązującym prawem i opierały się na regulacjach i procedurach, zarówno wewnętrznych, jak i wynikających z działalności Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kompetencje WIORiN w kwestii nadzoru nad obrotem i stosowaniem ŚOR miały swoje odzwierciedlenie w zakresie działania komórek organizacyjnych oraz stanowisk pracy w ramach tych komórek – głównie Działu Ochrony Roślin i Techniki oraz Oddziałów, podziału kompetencji i jakości kadr oraz objęcia procesem planowania całego zakresu działalności Inspekcji w ramach bezpieczeństwa wprowadzania do obrotu i stosowania ŚOR.

OBSZAR

2. Realizacja zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nadzoru nad ich stosowaniem

Opis stanu
faktycznego

WIORiN otrzymał od Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa (w dalszej treści: „GIORiN”) i Instytutu Ochrony Roślin - Państwowego Instytutu Badawczego w Sońnicowicach (dalej: „IOR PIB w Sońnicowicach”), wytyczne do planu pracy na poszczególne lata. W oparciu o otrzymane wytyczne WIORiN utworzył plany kontroli i wytyczne dla wszystkich Oddziałów w wyznaczonym terminie. Na podstawie przekazanych wytycznych Oddziały tworzyły plan kontroli

²¹ Weszło w życie z dniem podpisania.

²² Weszło w życie z dniem podpisania.

²³ Dz.U. poz. 1549.

na określonym wzorze. Plany kontroli były poddawane weryfikacji przez DORiT, a następnie zatwierdzane przez Wojewódzkiego Inspektora i przekazywane do realizacji. GIORiN w swoich pismach nie określał terminu przekazania do Oddziałów otrzymanych wytycznych do planu pracy (uzgadniano je telefonicznie). Wytyczne do kontroli typu B z podziałem na grupy uprawowe i przedziały obszarowe pochodziły z IOR-PIB Sośnicowice.

(akta kontroli str. 38-70)

WIORiN realizował w zakresie ŚOR działania kontrolne w województwie dolnośląskim w podziale na następujące typy kontroli:

- a) wprowadzania do obrotu lub konfekcjonowania ŚOR, przemieszczania, składowania, produkcji ŚOR lub wprowadzania do obrotu zaprawionego materiału siewnego;
- b) stosowania ŚOR;
- c) potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania ŚOR;
- d) szkoleń w zakresie ŚOR.

W ramach wykonania rocznych planów kontroli WIORiN zrealizował:

- w roku 2016: 2207 kontroli (w tym 2068 wg planu), z czego: 438 typu a), 1681 typu b), 54 typu c), 34 typu d). Średnia liczba kontroli przypadająca na jednego kontrolera w przeliczeniu na etat wyniosła 74,2. WIORiN pobrał łącznie 217 próbek, z czego 199 na pozostałości ŚOR w płodach rolnych, 18 w zakresie badania jakości ŚOR w obrocie;
- w roku 2017: 2104 kontrole (w tym 1975 wg planu), z czego 440 typu a), 1589 typu b), 46 typu c), 29 typu d). Średnia liczba kontroli przypadająca na jednego kontrolera w przeliczeniu na etat wyniosła 71,3. WIORiN pobrał łącznie 145 próbek, z czego 127 na pozostałości ŚOR w płodach rolnych, 18 w zakresie badania jakości ŚOR w obrocie;
- w roku 2018: 2203 kontrole (w tym 2045 wg planu), z czego 422 typu a), 1549 typu b), 43 typu c), 31 typu d). Średnia liczba kontroli przypadająca na jednego kontrolera w przeliczeniu na etat wyniosła 74,6. WIORiN pobrał łącznie 143 próbki, z czego 124 na pozostałości ŚOR, a 19 w zakresie badania jakości ŚOR w obrocie.

Na podstawie przebadanej przez NIK próby przeprowadzonych przez WIORiN działań kontrolnych²⁴ stwierdzono, że były wykonywane terminowo i zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami GIORiN. Na przykład 10 lutego 2017 r. Wojewódzki Inspektor, w związku z podejrzeniem wprowadzenia do obrotu ŚOR, którego skład lub właściwości fizyczne, lub właściwości chemiczne zostały zmienione lub podrobione wydał decyzję wstrzymującą obrót środkiem ochrony roślin *Leopard Extra 05 EC* w miejscu wprowadzenia środków ochrony roślin do obrotu, do czasu zakończenia badań laboratoryjnych. Przedmiotowej decyzji nadał rygor natychmiastowej wykonalności²⁵. Po uzyskaniu negatywnego testu analitycznego próbki, pobranej w ramach kontroli interwencyjnej, decyzją Wojewódzkiego Inspektora z dnia 25 kwietnia 2017 r., towar nie mógł być

²⁴ Do badania wybrano w sposób celowy dokumentację 24 kontroli z każdego typu, przeprowadzonych przez WIORiN w latach 2016 – 2018, tj. 6-A, 12-B, 3-C i 3-D.

²⁵ Decyzja WOR.7140.1.2017 z dnia 10 lutego 2017 r.

dopuszczony do obrotu handlowego i do użytku na terenie RP. Również ta decyzja podlegała natychmiastowemu wykonaniu²⁶.

(akta kontroli str. 71, 336-561 oraz 565-629)

Badania próbek płodów rolnych na pozostałości ŚOR zrealizowano zgodnie z planem były wykonane w następującym czasie:

- W roku 2016: średnio 31,8 dni od pobrania próbki²⁷, a 28,7 dni od otrzymania próbki przez laboratorium. Najdłuższy czas na badanie (70 dni) stwierdzono dla badanej próbki brzoskwini pobranej w sadzie produkcyjnym w Trzebnicy 9 sierpnia 2016 r. Data wyniku 18 października 2016 r.²⁸ Najkrótszy (8 dni) dla badanej próbki porzeczki czarnej pobranej na plantacji w Wałbrzychu 11 lipca 2016 r. Data wyniku 19 lipca 2016 r.²⁹

Czas badania próbki w 2016 r., w podziale na miesiące, wahał się od 9,8 dni w lipcu³⁰, do 69,5 dni w sierpniu.³¹

- W roku 2017: 42,3 dni od pobrania próbki³², a 38,7 dni od otrzymania próbki przez laboratorium. Najdłuższy czas na badanie (90 dni) stwierdzono dla badanej próbki jęczmienia *Natasia* pobranej w sadzie produkcyjnym w Trzebnicy 6 września 2017 r. Data wyniku 5 grudnia 2017 r.³³ Najkrótszy (9 dni) dla badanej próbki nasion rzepaku ozimego *Puncher* pobranej w przechowalni 2 sierpnia 2017 r. Data wyniku 11 sierpnia 2017 r.³⁴ Podobnie jak dla badanej próbki nasion rzepaku ozimego *Arizona* pobranej z przyczepy 2 sierpnia 2017 r. Data wyniku 11 sierpnia 2017 r.³⁵
- Czas badania próbki w 2017 r., w podziale na miesiące, wahał się od 10 dni we wrześniu³⁶, do 53,8 dni również we wrześniu³⁷. W roku 2018: 37,1 dni od pobrania próbki³⁸, a 33,9 dni od otrzymania próbki przez laboratorium. Najdłuższy czas na badanie (62 dni), stwierdzono dla badanej próbki ziaren jęczmienia ozimego *Ida* pobranej z pola uprawnego we Wrocławiu 12 lipca 2018 r. Data wyniku 12 września 2018 r.³⁹ Najkrótszy (7 dni) dla badanej próbki nasion rzepaku *Exsor* pobranej w Lubiniu 10 lipca 2018 r. Data wyniku 17 lipca 2018 r.⁴⁰

²⁶ Decyzja WOR.7140.1.2017 z dnia 25 kwietnia 2017 r.

²⁷ Próbki do badania były przysyłane do: Centralnego Laboratorium PIORiN w Toruniu, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu oraz w Białymstoku.

²⁸ Poz. 102.

²⁹ Poz. 31.

³⁰ Dla próbki do badania przesyłanej do Instytutu Ochrony Roślin w Białymstoku.

³¹ Dla próbki do badania przesyłanej do Instytutu Ochrony Roślin w Sońnicowicach.

³² Próbki do badania były przysyłane do: Centralnego Laboratorium PIORiN w Toruniu, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu.

³³ Poz. 90.

³⁴ Poz. 32.

³⁵ Poz. 33.

³⁶ Dla próbki do badania przesyłanej do Instytutu Ochrony Roślin w Białymstoku.

³⁷ Dla próbki do badania przesyłanej do Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach.

³⁸ Próbki do badania były przysyłane do: Centralnego Laboratorium PIORiN w Toruniu, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu w Białymstoku i Sońnicowicach.

³⁹ Poz. 21.

⁴⁰ Poz. 20.

Czas badania próbki w 2018 r., w podziale na miesiące, wahał się od 9 dni w maju⁴¹, do 46,8 dni w lipcu⁴².

(akta kontroli str. 72-78, 79-83 i 84-88)

Zarówno zakres, jak i częstotliwość pobierania próbek (ŚOR wprowadzanych do obrotu, jak i pozostałości ŚOR w płodach rolnych), były zgodne z przyjętym na dany rok planem. Plan poboru próbki ŚOR na 2016 r. obejmował 18 próbek do pobrania; na 2017 r. - 18 i 19 na 2018 r. Częstotliwość pobierania próbek określono jako nie częściej niż raz na 2 lata, o ile nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z kolei plan pobierania próbki płodów rolnych do badania pozostałości ŚOR obejmował: na 2016 r. - 154 próbki w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin, 2 próbki z gospodarstw ekologicznych i 34 próbki dodatkowe w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin; na 2017 r. - 120 próbek w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin, 2 próbki z gospodarstw ekologicznych i 4 próbki dodatkowe w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin (w związku z niewykorzystaniem puli próbek przeznaczonych do pobrania w ramach monitoringu eksportu do Chin) i na 2018 r. - 108 próbek w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin, 10 próbek dodatkowych w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin (w związku z niewykorzystaniem puli próbek przeznaczonych do pobrania w ramach monitoringu eksportu do Chin). Częstotliwość pobierania próbek płodów rolnych do badania pozostałości ŚOR również była określona na poziomie nie częściej niż raz na 2 lata, o ile nie stwierdzono nieprawidłowości. W przypadku stwierdzenia pozostałości ŚOR przekraczających NDP lub substancji czynnych niedopuszczonych do stosowania w danej uprawie, WIORiN podejmował, w kolejnym roku, dodatkowe kontrole sprawdzające.

Badania laboratoryjne pozostałości ŚOR w płodach rolnych dla Inspektoratu wykonywane były w oparciu o umowę zawartą pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Instytutem Ochrony Roślin – Państwowym Instytutem Badawczym w Poznaniu na wykonanie zadań wynikających z programu wieloletniego pod nazwą „Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska”. Przedmiotowe zadanie realizowane było również przez oddziały w Białymstoku i Sońnicowicach należących do IOR PIB w Poznaniu. Ponadto badania pozostałości w płodach rolnych prowadził Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego na lata 2015-2020”. Badania w powyższym zakresie prowadziło również Centralne Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

WIORiN zrealizował plany badania próbek na jakość ŚOR⁴³ znajdujących się w obrocie gospodarczym. Średni czas badania próbek w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym Oddział w Sońnicowicach systematycznie wzrastał i wynosił:

- w roku 2016 od pobrania próbki w ramach planu – 97,7 dni, a od otrzymania próbki przez laboratorium – 64,1 dni (najdłużej odpowiednio 175 i 121 dni)⁴⁴;

⁴¹ Dla próbki do badania przesyłanej do Centralnego Laboratorium PIORiN w Toruniu.

⁴² Dla próbki do badania przesyłanej do Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu.

⁴³ Planu pobierania prób do badań pozostałości ŚOR w płodach rolnych na rok 2016, 2017 i 2018.

⁴⁴ ŚOR – Matador 303E.

- w roku 2017 od pobrania próbki w ramach planu – 143,7 dni, a od otrzymania próbki przez laboratorium – 113,2 dni (najdłużej odpowiednio 312 i 264 dni)⁴⁵;
- w roku 2018 od pobrania próbki w ramach planu – 152,1 dni, a od otrzymania próbki przez laboratorium – 126,2 dni (najdłużej odpowiednio 272 i 254 dni)⁴⁶.

(akta kontroli str. 89-90, 91-92 i 93-94)

WIORiN realizował kontrole zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przygotował też i przekazał do GIORiN kompletne roczne sprawozdania z przeprowadzonych działań i wyników kontroli ŚOR. Sporządzone przez Inspektorat sprawozdania zawierały wszystkie wymagane elementy i były przysyłane w terminach wyznaczonych przez GIORiN. Do jakości sporządzanych sprawozdań GIORiN nie wnosił uwag.

Będące w strukturze WIORiN laboratorium wojewódzkie (zlokalizowane w Oddziale w Bolesławcu) nie wykonywało badań związanych z pozostałościami w płodach rolnych oraz jakościowymi ŚOR.

WIORiN zgodnie z obowiązującymi przepisami prowadził rejestr przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania ŚOR do obrotu lub konfekcjonowania tych środków. Na podstawie 10 ostatnich wniosków złożonych do WIORiN, stwierdzono, że czynności weryfikacyjnych i rejestracji dokonywano terminowo⁴⁷, a wydawane stosowne zaświadczenia zawierały wymagane dane dotyczące imienia i nazwiska przedsiębiorcy (nazwy przedsiębiorstwa), adresu wykonywania działalności gospodarczej (siedziby przedsiębiorstwa), zakresu działalności oraz miejsca wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu⁴⁸. O dokonaniu wpisu do rejestru i wydanych zaświadczeniach informował odpowiednie jednostki terenowe (oddziały, delegatury).

(akta kontroli str. 95-167)

W okresie objętym kontrolą jednostki terenowe WIORiN przeprowadziły ogółem 100 kontroli skargowych w zakresie wprowadzania do obrotu ŚOR i nadzoru nad ich stosowaniem (odpowiednio: 32 w 2016 r.; 43 w 2017 r. i 25 w 2018 r.). Źródła informacji o nieprawidłowościach pochodziły m.in. od GIORiN, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (RZGW), Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu, jednostek samorządu terytorialnego, a nawet kancelarii adwokackiej. Ponad połowa skarg (52%) była zasadna, z tego 38 w pełni oraz 14 częściowo. (odpowiednio: w 2016 r. 10 w pełni, częściowo 4; w 2017 r. 18 – 4 i w 2018 r. 10 – 6).

Czas jaki upłynął od wpływu skargi lub wniosku do wszczęcia czynności weryfikacyjnych wahał się: od 1 do 14 dni. Analiza 10 spraw o najdłuższych terminach od złożenia skarg do rozpoczęcia czynności kontrolnych⁴⁹ wykazała, że okres ten maksymalnie wynosił 186 dni. W sprawach tych nie stwierdzono po stronie Inspektoratu zwłoki lub zaniechań działań. Maksymalny okres dotyczył podejrzenia zatrucia pszczół.

⁴⁵ ŚOR – Nomad 75.

⁴⁶ ŚOR – Kobra 510 SL.

⁴⁷ Zgodnie z art. 27b ust. 1 ustawy o ŚOR.

⁴⁸ Zgodnie z art. 27b ust. 3 ustawy o ŚOR.

⁴⁹ Nr spraw: OTR.7126.1.14.2016; OTR.7126.1.35.2016; WOR.7125.2.4.2017; WOR.7126.7.8.2017; WOR.7125.2.10.2017; WOR.7126.7.20.2017; OWA.7126.1.48.2017; OWR.7126.7.29.2017; OLB.7126.1.32.2018; DLW.7126.9.2.2018.

Kontrola NIK wykazała, że zgłoszenie dotyczące podejrzenia zatrucia pszczoł, na terenie pasieki prowadzonej przez producenta, w następstwie oprysku wykonanego przez (cyt.) „nieznanego mężczyznę na sąsiednim polu kukurydzy”, jednostka terenowa Inspektoratu, tj. Delegatura w Lwówku Śląskim, otrzymała w dniu 9 czerwca 2016 r. z Urzędu Miejskiego oraz Komisariatu Policji w Nowogrodźcu. W dniu 17 czerwca 2016 r., dokonano komisyjnych oględzin plantacji kukurydzy, podczas których stwierdzono organoleptycznie (cyt.) „zapach środków chemicznych”. 28 czerwca 2016 r. UM w Nowogrodźcu (cyt.) „nie czując się kompetentnym w zakresie do przekazywania informacji dotyczących właścicieli nieruchomości”, przekazał sprawę wg właściwości Starostwu Powiatowemu w Bolesławcu. 12 lipca 2016 r. WIORiN poinformował Policję, że przekazane przez nią personalia osoby wskazanej jako uprawiającej na wskazanym polu kukurydzą nie są znane sołtysowi wsi i w dalszym ciągu ustalane są personalia właściciela przedmiotowego pola. Ustalono je 1 sierpnia 2016 r., ale faktyczny użytkownik przebywał za granicą (w Niemczech). Mimo uzgodnień nie stawiał się 30 sierpnia, 16 września, 20 października, 17 listopada 2016 r. Skuteczna okazała się dopiero kontrola w zakresie stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin (typu b) przeprowadzona w dniu 12 grudnia 2016 r., która z oczywistych względów (od zdarzenia upłynęło 186 dni) nieprawidłowości nie wykazała. Prawdopodobnym użytym ŚOR był *Loop 40* zarejestrowany we Włoszech do zwalczania chwastów w uprawie kukurydzy i zawierający substancję czynną nikosulfuron. W rejestrze ŚOR dopuszczonych do obrotu na terytorium Polski zezwoleniami MRiRW nie widnieje.

(akta kontroli str. 168-172, 173 i 38-70 oraz 645-683)

W latach objętych kontrolą Inspektorat otrzymywał polecenia od GIORiN dotyczące prowadzenia nadzoru nad decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydanymi w trybie art. 53 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1107/2009, dotyczącymi sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, które wydał Minister, tzn. prowadzenia kontroli w zakresie objętym tymi decyzjami (w obrocie i w stosowaniu). Zezwolenia jednorazowe wydane w kontrolowanym okresie dotyczyły:

- *Proteus 110 OD* (zezwolenie MRiRW nr R/j-1/2018 z dnia 28 lutego 2018 r. na wprowadzenie do obrotu środka ochrony roślin z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego w celu zwalczania szarka komośnika).
Na terenie woj. dolnośląskiego przeprowadzono 26 kontroli w tym zakresie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- *Modesto 480 FS* (zezwolenie MRiRW nr R/j-2/2018 z dnia 9 lipca 2018 r., z przeznaczeniem do stosowania w uprawie rzepaku ozimego w celu zwalczania chowacza galasówka, pchełek ziemnych, miniarki kapuścianki, mszycy brzoskwiowej oraz rolnic).
- *Cruiser OSR 322 FS* (zezwolenie MRiRW nr R/j-3/2018 z dnia 9 lipca 2018 r., z przeznaczeniem do stosowania w uprawie rzepaku ozimego w celu zwalczania chowacza galasówka, pchełek ziemnych, miniarki kapuścianki, mszycy brzoskwiowej oraz mączniaka rzekomego kapustnych i zgorzeli siewek).
- *Cruiser 70 WS* (zezwolenie MRiRW nr R/j-4/2018 z dnia 13 lipca 2018 r., z przeznaczeniem do stosowania w uprawie rzepaku ozimego w celu zwalczania chowacza galasówka, pchełek ziemnych, miniarki kapuścianki, mszycy brzoskwiowej oraz rolnic).

Na terenie woj. dolnośląskiego przeprowadzono 56 kontroli dotyczących przedmiotowych zezwoleń. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 38-70)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Inspektoratu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

WIORiN w pełni realizował zadania bezpośrednio mu przypisane, jak również prowadził nadzór nad podległymi Oddziałami w zakresie realizacji przez nie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa wprowadzania do obrotu i nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin. Rzetelnie, zgodnie obowiązującymi regulacjami prawnymi, reagował na skargi, w tym szczególnie na przypadki zatrucia pszczół.

OBSZAR

3. Skuteczność systemu bezpieczeństwa wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nadzoru nad ich stosowaniem

Opis stanu
faktycznego

Laboratoria badające próbki płodów rolnych pobranych przez WIORiN pięciokrotnie powiadamiały System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF⁵⁰. Były to powiadomienia informacyjne o pozostałości ŚOR w płodach rolnych w trakcie zbioru lub po zbiorze. Dotyczyły one:

1. Rzepak ozimy (nasiona), z przechowalni – w 2016 r.⁵¹
2. Pszenica ozima (ziarno), z przechowalni – w 2016 r.⁵²
3. Seler korzeniowy (korzeń), w trakcie zbioru – w 2017 r.⁵³
4. Koper ogrodowy (rośliny), w trakcie zbioru – w 2017 r.⁵⁴
5. Groch siewny (nasiona), w trakcie zbioru – w 2018 r.⁵⁵

W każdym z wymienionych przypadków powiadomień postępowanie WIORiN było zgodne z przyjętymi regulacjami⁵⁶. Po otrzymaniu wstępnie wypełnionego przez laboratorium powiadomienia informacyjnego RASFF niezwłocznie wysyłane były pisma do Oddziałów celem przeprowadzenia czynności wyjaśniających. Po otrzymaniu danych z kontroli przeprowadzonej przez Oddział powiadomienie było uzupełniane o wyniki kontroli, zastosowane sankcje oraz listę dystrybucyjną i przekazywane do GIORiN. Zgodnie z ww. zarządzeniem GIORiN sprawdzał poprawność wypełnienia powiadomienia i po dokonaniu wstępnej oceny przekazywał do PZH w celu przeprowadzenia oceny ryzyka. Po otrzymaniu oceny ryzyka, w przypadku gdy pozostałości stwarzały zagrożenie, powiadomienie wraz z tą oceną było przekazywane do Podpunktu Krajowego Punktu Kontaktowego (PKPK) w Głównym Inspektoracie Weterynarii oraz do wiadomości Krajowego Punktu Kontaktowego w Głównym Inspektoracie Sanitarnym. Dodatkowo w latach

⁵⁰ Na podstawie rozporządzenia nr 178/2002 został powołany System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach (RASFF – Rapid Alert System for Food and Feed).

⁵¹ Przekroczenie NDP s. cz. pirymifos metylowy, substancja niedozwolona w uprawie rzepaku oz. Wynik: 12,227±6,1135 mg/kg (NDP=0,50 mg/kg).

⁵² Przekroczenie NDP s. cz. diflufenikan. Wynik: 0,065±0,033 mg/kg (NDP=0,02 mg/kg).

⁵³ Przekroczenie NDP s. cz. chloropiryfos. Wynik: 0,13±0,065 mg/kg (NDP=0,05 mg/kg).

⁵⁴ Przekroczenie NDP s. cz. chloropiryfos., substancja niedozwolona w uprawie kopru. Wynik: 0,18±0,1 mg/kg (NDP=0,05 mg/kg).

⁵⁵ Przekroczenie NDP s. cz. pirymifos metylowy, substancja niedozwolona w uprawie grochu. Wynik: 2,29±1,15 mg/kg (NDP=0,01 mg/kg).

⁵⁶ Vide - zarządzenie nr 7/2013 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad przekazywania informacji w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF).

2017 i 2018 WIORiN we Wrocławiu przekazywał pisma informacyjne do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu.

Czas od otrzymania powiadomienia RASFF z laboratorium do przesłania go do GIORiN wynosił: ad 1) 76 godzin⁵⁷, ad 2) 25 godzin⁵⁸, ad 3) 27 godzin⁵⁹, ad 4) 46 godzin⁶⁰, ad 5) 47 godzin⁶¹.

W żadnej z przedmiotowych spraw nie została wydana decyzja z art. 46 ustawy o ŚOR, zakazująca przeznaczania do spożycia płodów rolnych zawierających pozostałości ŚOR, stwarzające zagrożenie dla zdrowia konsumenta. I tak:

Ad 1) podczas kontroli po otrzymaniu wyniku w gospodarstwie stwierdzono sprzedaż większości nasion rzepaku na podstawie faktur i odbiorców wpisano do powiadomienia RASFF przekazanego do GIORiN. W gospodarstwie pozostało 50 kg nasion rzepaku. W związku z tym w dniu 12 września 2016 r. wszczęto postępowanie administracyjne w związku z art. 46 ustawy o ŚOR, które objęło: 1) zawiadomienie o wszczęciu postępowania DLW.7126.9.17.2016 z dnia 12.09.2016 r.), zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnej z dnia 04.10.2016 r., decyzję nr 1/2016 z dnia 14.10.2016 r. o umorzeniu postępowania administracyjnego, ponieważ w dniu 28 września 2016 r. podmiot poinformował pisemnie, że przedmiotowe nasiona rzepaku wysiał jako poplon w swoim gospodarstwie. W związku z tym postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

(akta kontroli str. 174-213)

W pozostałych sprawach decyzji nie wydano, albowiem:

Ad 2) podczas kontroli w gospodarstwie po otrzymaniu wyniku nie stwierdzono przedmiotowej pszenicy. Całość została sprzedana na podstawie faktur przedstawionych przez kontrolowanego. Listę dystrybucyjną zamieszczono w powiadomieniu RASFF przekazanym do GIORiN.

(akta kontroli str. 214-240)

Ad 3) w dniu kontroli po otrzymaniu wyniku nie stwierdzono selera w gospodarstwie. Cały plon został sprzedany na giełdzie we Wrocławiu, bez możliwości ustalenia ostatecznych odbiorców.

(akta kontroli str. 241-270)

Ad 4) w dniu kontroli po otrzymaniu wyniku nie stwierdzono kopru w gospodarstwie. Cały zebrany plon został sprzedany na targowisku bez możliwości ustalenia ostatecznych odbiorców.

(akta kontroli str. 241-270)

Ad 5) w dniu kontroli po otrzymaniu wyniku nie stwierdzono grochu w gospodarstwie. Cały zebrany plon został sprzedany na rynku lokalnym bez możliwości ustalenia ostatecznych odbiorców.

(akta kontroli str. 271-298)

WIORiN nie dysponował szczegółową wiedzą, ilu z objętych kontrolą producentów ŚOR, a także producentów płodów rolnych monitoruje tę produkcję badaniami laboratoryjnymi jakości ŚOR, a w przypadku płodów rolnych pod kątem pozostałości, z uwagi na brak przepisów prawa, na podstawie których miałyby

⁵⁷ 05.09.2016 godz. 11¹⁰ (poniedziałek) do 08.09.2016 godz. 15¹⁰ – 76 godzin (oddział przeprowadził kontrolę wyjaśniającą w dniach 8-9.09.2016 z uwagi na to, że właściciel gospodarstwa przebywał na urlopie).

⁵⁸ 15.09.2016 godz. 14²⁹ (czwartek) do 16.09.2016 godz. 15⁰³.

⁵⁹ 23.08.2017 godz. 12³¹ (środa) do 24.08.2017 godz. 15¹⁴.

⁶⁰ (z pominięciem dni wolnych od pracy) 27.10.2017 godz. 16³⁴ (piątek po godzinach pracy) do 31.10.2017 godz. 13¹⁸.

⁶¹ (z pominięciem dni wolnych od pracy) 06.07.2018 godz. 15²⁶ (piątek, koniec pracy) do 10.07.2018 godz. 14¹⁸.

pozyskiwać takie dane. Jednakże z informacji otrzymanych podczas kontroli produkcji środków ochrony roślin, jedyny producent SOR na terenie właściwości miejscowej Inspektoratu informował, że monitoruje swoją produkcję poprzez przekazywanie próbek środków ochrony roślin do badań do laboratorium „Labanalitika”⁶².

(akta kontroli str. 299-333)

Według wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora „WIORiN realizował zapisy zawartego w dniu 20 stycznia 2015 r. z Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania ww. organów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w danym województwie na podstawie Planów działania opracowanych na dany rok na poziomie Głównych Inspektoratów, które zawarły to porozumienie. W planie tym wskazane są priorytetowe obszary z punktu widzenia zidentyfikowanych oraz przewidywanych zagrożeń oraz wskazany jest harmonogram działań na dany rok. Corocznie na podstawie ww. Planu wspólnie ustalany jest harmonogram prac w związku z planem działania na dany rok. Ustalony plan działania, dotyczy wspólnych kontroli produkcji pierwotnej oraz terminy i zakres sprawozdawczości. Organem koordynującym jest Państwowa Inspekcja Sanitarna.”

W związku ze współpracą z innymi instytucjami WIORiN przeprowadził w kontrolowanym okresie ogółem 129 kontroli wspólnych, z tego: w 2016 r. 38 z PIS/SANEPID, 3 z inspekcją Weterynaryjną, 3 z Policją, 2 z Inspekcją Ochrony Środowiska; w 2017 r. 38 z PIS/SANEPID, 3 z Inspekcją Weterynaryjną; w 2018 r. 38 z PIS/SANEPID, 2 z Inspekcją Weterynaryjną, 2 z Policją.

(akta kontroli str. 38-70 i 71)

Jak wyjaśnił Wojewódzki Inspektor „W latach 2016-2018 WIORiN nie przekazywał Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) danych uzyskanych podczas prowadzonych czynności kontrolnych w zakresie stosowania środków ochrony roślin, jak i nie występował z zapytaniem o możliwość korzystania z prowadzonego przez nią krajowego systemu ewidencji przy realizacji zadań w zakresie kontroli stosowania środków ochrony roślin. O udostępnienie danych do ARiMR zwracano się w roku 2015⁶³ jednakże użykano odpowiedź odmowną. W latach 2013-2018 nie było porozumień zawartych pomiędzy WIORiN i ARiMR. Porozumienie takie podpisane zostało 16 kwietnia 2019 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie wymiany danych i informacji”.

W związku ze współpracą Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa z Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHAR-S) w latach 2016-2017, WIORiN wskazał po dwóch producentów upraw ekologicznych, u których pobrano próbki do badania pozostałości środków ochrony roślin⁶⁴. W próbkach tych nie stwierdzono pozostałości SOR. W latach 2016-2018 organy nie wymieniały się innymi informacjami, z uwagi na brak takiej konieczności. Do WIORiN nie wpłynęły wnioski (zapytania) ze strony IJHAR-S o przekazanie informacji lub danych uzyskanych podczas prowadzonych czynności kontrolnych.

(akta kontroli str. 38-70)

⁶² Laboratorium to w ramach kompetencji mogło prowadzić: badania chemiczne, opracowanie metod badawczych, opiniowanie dokumentacji technicznej, pomiary z zakresu ochrony środowiska naturalnego oraz czynników szkodliwych w środowisku pracy.

⁶³Pismo nr WOR.0431.5.2015 z dnia 01.07.2015 r.

⁶⁴ Pismo nr WO-502-18-2/16 z dnia 17.06.2016 r. oraz WO 502-36/17 z dnia 30 sierpnia 2017 r.

29 listopada 2017 r. WIORiN zawarł porozumienie z Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu o współdziałaniu Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu w celu zapewnienia efektywnego i skutecznego wykonywania zadań w zakresie egzekwowania ograniczeń dotyczących wprowadzanych bezpośrednio z państw trzecich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej roślin, produktów roślinnych i przedmiotów oraz w sprawie współdziałania w zakresie nadzoru nad przemieszczaniem i wprowadzaniem do obrotu środków ochrony roślin. W porozumieniu tym szczegółowo określono zakres współdziałania służb oraz wskazano osoby do utrzymywania stałych kontaktów w zakresie realizacji tego porozumienia. W latach 2016-2018 nie prowadzono wspólnych kontroli, jak również nie pobierano próbek, natomiast w 2018 r. WIORiN przekazywał do Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu siedem informacji o zamiarze wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków ochrony roślin z państw trzecich⁶⁵.

(akta kontroli str. 38-70)

Dobrym przykładem współdziałania WIORiN z Krajową Administracją Skarbową⁶⁶ (z udziałem Policji), było uczestnictwo w międzynarodowej operacji SILVER AXE⁶⁷, prowadzonej pod patronatem EUROPOL-u⁶⁸, w celu przeciwdziałania nielegalnemu, międzynarodowemu handlowi podrobionymi środkami ochrony roślin. W kontrolowanym okresie Inspektorat brał udział w dwóch akcjach: Silver Axe II (w dniach 27 lutego – 10 marca 2017 r.) oraz Silver Axe III (w dniach 16 kwietnia – 11 maja 2018 r.). W trakcie trwania akcji inspektorzy WIORiN przeprowadzili kontrole ukierunkowane na wykrywanie nielegalnych, w tym podrobionych środków ochrony roślin. Akcja w 2017 r. na terenie właściwości miejscowej Inspektoratu obejmowała kontrolę produkcji i konfekcjonowania środków ochrony roślin. Na terenie woj. dolnośląskiego był jeden producent środków ochrony roślin, w związku z czym przeprowadzono u niego kontrolę produkcji środków ochrony roślin (kontrolą objęto trzy środki ochrony roślin o łącznej ilości 172 160 litrów) oraz drugą w zakresie konfekcjonowania (na dzień kontroli podmiot nie prowadził konfekcjonowania środków ochrony roślin). Nie stwierdzono wprowadzania na terytorium RP środków ochrony roślin z państw trzecich ani przesyłek zawierających substancje czynne, które mogą być używane do produkcji środków ochrony roślin.

W 2018 r. w ramach akcji przeprowadzono 90 kontroli. W dwóch przypadkach stwierdzono wprowadzanie do obrotu ŚOR bez wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania ŚOR do obrotu lub konfekcjonowania tych środków oraz brak odpowiednich szkoleń. W jednym z punktów detalicznych wszystkie środki posiadały zezwolenie MRiRW na dopuszczenie do obrotu. Środki zostały zwrócone do miejsca nabycia. Stwierdzono, że w zakresie wprowadzania ŚOR do obrotu nie była to działalność

⁶⁵ Podmiot, który zamierza dokonać wprowadzenia środków ochrony roślin z kraju trzeciego lub kraju UE są zobowiązane na piśmie informować wojewódzkiego inspektora o zamiarze ich wprowadzenia - art. 30 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz.U. z 2018 r. poz. 1310 ze zm.).

⁶⁶ A w 2016 r. z administracją celną.

⁶⁷ SILVER AXE - Srebrny topór. Skoordynowana współpraca trzech służb: PIORiN, Krajowej Administracji Skarbowej i Policji w samej Polsce przyniosła obfite żniwa. Znalezione rekordową ilość 92 ton nielegalnych środków ochrony roślin, z czego blisko 86 ton zatrzymano na granicy kraju. W trakcie pierwszej operacji Silver Axe, w 2015 r., w siedmiu państwach unijnych, organy ścigania zatrzymały 190 ton podrobionych środków ochrony roślin. Druga edycja rok później przyniosła 122 tony środków. W 2018 r. skonfiskowano w całej Europie około 360 ton nielegalnych lub podrobionych pestycydów – w Polsce wykryto wtedy ponad 26 ton nielegalnych środków - a „Rzeczpospolita” z 19.06.2019 r.

⁶⁸ Europejskiego Urzędu Policji (European Union's law enforcement agency).

zorganizowana i ciągła, w związku z czym, nie sporządzono wniosku do sądu. Wystawiono natomiast mandat 200 zł za brak szkolenia. W drugim punkcie detalicznym stwierdzono obrót ŚOR bez wpisu do rejestru, brak szkolenia oraz sześć środków przeterminowanych. Nałożono mandat karny w wysokości 500 zł oraz wszczęto postępowanie w sprawie wycofania przeterminowanych ŚOR z obrotu. Wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności. Sporządzono wniosek do sądu w sprawie wprowadzania ŚOR bez wpisu do rejestru.

(akta kontroli str. 630 i 631-644)

W latach 2016-2018 nie było przesłanek do wydania przez Inspektorat decyzji zakazujących przeznaczenia do spożycia płodów rolnych zawierających pozostałości ŚOR stwarzające zagrożenie dla zdrowia konsumenta (zakazujących ich wprowadzenia do obrotu).

Jak wyjaśnił Wojewódzki Inspektor „Wydanie decyzji zgodnie z artykułem art. 46 ustawy o środkach ochrony roślin uzależnione jest przede wszystkim od terminu pobrania próby na pozostałości środków ochrony roślin. Jeśli próba do badań pozostałości środków ochrony roślin pobrana jest przed zbiorem płodów rolnych to wynik kontroli należy odnieść wyłącznie do kwestii prawidłowości stosowania środków ochrony roślin, a nie powinno się go odnosić do kwestii bezpieczeństwa żywności. Wyników badania pozostałości środków ochrony roślin w próbach pobranych z rosnącej rośliny nie można odnieść do poziomu pozostałości środków ochrony roślin, jaki będzie po zbiorze roślin – pozostałości mogą się rozłożyć. Wyniki takie nie mogą, więc być podstawą do wydania decyzji administracyjnej zakazującej wprowadzania do obrotu tych produktów.

W sytuacji, gdy próba byłaby pobierana w momencie zbioru rośliny, z magazynu lub przechowalni, z miejsca składowania lub przechowywania płodów rolnych, to informację o stwierdzonych przekroczeniach NDP były niezwłocznie przesyłane do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Postępowanie w celu ewentualnego zakazywania wprowadzania do obrotu płodów rolnych, w przypadku przekroczeń NDP, nie jest w tym wypadku kompetencją PIORiN, bo zgodnie z definicją rozporządzenia WE 178/2002 posiadanie żywności w celu sprzedaży oznacza już wprowadzanie na rynek. Przypadek ten również nie jest właściwą podstawą do wydania decyzji administracyjnej zakazującej wprowadzania do obrotu tych produktów.”

(akta kontroli str. 38-70)

WIORiN, w latach objętych kontrolą, nie wydawał decyzji określających opłaty sankcyjne, natomiast w 2018 r. były wydane trzy takie decyzje za sprzedaż ŚOR bez wymaganego zezwolenia na jego wprowadzanie do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy⁶⁹. Łączna wysokość opłat, jaka zastała określona tymi decyzjami to 1 228,94 zł (odpowiednio: 510,94 zł, 684,00 zł i 34,00 zł)⁷⁰. Kwota ta została wyegzekwowana i w żadnym przypadku nie nastąpiło jej przedawnienie. Nie było decyzji uchylonych przez WIORiN.

W kontrolowanym okresie WIORiN wydał jedną decyzję wstrzymującą obrót ŚOR.

W kontrolowanym okresie WIORiN dwukrotnie, tj. w sierpniu 2017 r. i lipcu 2018 r. ukarał mandatami karnymi w wysokości 350 zł (osobę fizyczną) i 500 zł (osobę prawną), po stwierdzeniu w badanych próbkach pozostałości substancji niedozwolonych do stosowania w przypadku danych upraw. Inspektorat nie posiadał

⁶⁹ Art. 75 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.

⁷⁰ 200% kwoty wartości sprzedanych ŚOR wg ceny ich sprzedaży.

wiedzy, czy mandaty zostały zapłacone⁷¹. Jednocześnie o zdarzeniach tych poinformował Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu.

(akta kontroli str. 38-70)

W wyniku kontroli przeprowadzonych przez WIORiN, w latach 2016-2018, nałożono łącznie 182 grzywny karne w postaci mandatów (odpowiednio: 58, 70 i 54), za naruszenia, o których mowa w art. 76 ustawy o ŚOR.

Łączna wartość mandatów wyniosła 33 350 zł (8 600,0 zł, 11 550 zł i 13 200 zł), co dało średnią za mandat w wysokości 183,24 zł (148,28 zł w 2016 r., 165 zł w 2017 r. i 244,44 zł w 2018 r.).

W wyniku działań kontrolnych przekazano łącznie jedną sprawę do organów ścigania (w 2016 r., z art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. *Prawo własności przemysłowej*⁷²), które odmówiły wszczęcia dochodzenia. Złożone zażalenie na odmowę wszczęcia dochodzenia nie zostało uwzględnione.

(akta kontroli str. 684-797)

Ilość spraw z podejrzeniem zatrucia pszczoł systematycznie zmniejszała się: z ośmiu w 2016 r., sześciu w 2017 r. do czterech w 2018 r., przy czym ostre zatrucia dotyczyły odpowiednio 2, 4 i 3 spraw.

(akta kontroli str. 334 i 335)

W latach objętych kontrolą Inspektorat nie był kontrolowany w przedmiocie realizacji zadań w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu oraz stosowaniem ŚOR. Natomiast sam przeprowadził, w oparciu o opracowane roczne plany, 26 kontroli wewnętrznych dotyczących realizacji zadań w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu oraz stosowaniem ŚOR. W 2016 r. przeprowadzono kontrole wewnętrzne w 10 jednostkach terenowych, w 2017 r. - w 9, natomiast w 2018 r. w 7. We wszystkich skontrolowanych jednostkach terenowych zrealizowane zostały zalecenia pokontrolne. Wyjątkiem jest jeden z kontrolowanych oddziałów (Oddział Lubin), któremu nie upłynął jeszcze termin złożenia informacji dotyczącej wykonania zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 38-70)

WIORiN realizował w ramach układu zadaniowego funkcję 21. Polityka rolna i rybicka budżetu zadaniowego, w tym zadanie 21.1. – Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych, dla którego określono podzadanie 21.1.3. - Ochrona roślin i nasiennictwo, w tym - działanie 21.1.3.3. – Nadzór nad zdrowiem roślin, obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin.

Miernikami, których celem było zapewnienie bezpieczeństwa fitosanitarnego oraz prawidłowego stosowania środków ochrony roślin, był stosunek liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych badań i kontroli (szt./szt.) oraz stosunek liczby kontroli i badań laboratoryjnych do liczby podmiotów podlegających kontroli (szt./szt.). We wszystkich latach kontrolowanego okresu wykonanie przekraczało przewidywane wykonanie wartości miernika na koniec roku budżetowego. Wskaźnik (miernik) liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych badań i kontroli wynosił: w 2016 r. 95/16982, w 2017 r. 115/17947 i w 2018 r. 104/16600 i był wyższy od przewidywanego wykonania na dany rok (93/16805; 98/17726 i 99/16146). Także wskaźnik (miernik) liczby kontroli i badań laboratoryjnych do liczby podmiotów podlegających kontroli przewyższał przewidywane wykonanie odpowiednio: w 2016 r. 16982/5755 (16805/5786), w 2017 r. 17947/5493 (17726/5443) i 16600/5366 (16146/5367).

⁷¹ Rozliczeniem mandatów, jak również windykacją zajmuje się Izba Administracji Skarbowej w Opolu.

⁷² Dz.U. z 2017 r. poz. 776 ze zm.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności WIORiN w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Za skuteczny należy uznać zorganizowany system działania WIORiN, który minimalizował możliwość wprowadzenia do obrotu ŚOR niespełniających norm oraz produktów rolnych zawierających pozostałości ŚOR zagrażające zdrowiu lub życiu konsumentów. W przypadku powstania sytuacji nieskutecznego wycofania z obrotu niespełniających norm ŚOR lub produktów rolnych z przekroczonym NDP substancji czynnej z uwagi na długi czas oczekiwania na wyniki badań laboratoryjnych próbek (niezależny jednak od WIORiN), Wojewódzki Inspektor wydawał decyzje o czasowym, a po pozytywnym wyniku badań laboratoryjnych, o całkowitym wycofaniu z obrotu. Decyzjom tym nadawał rygor natychmiastowej wykonalności. Minimalizowaniu możliwości wprowadzenia do obrotu ŚOR niespełniających norm oraz produktów rolnych zawierających pozostałości ŚOR zagrażających zdrowiu lub życiu konsumentów służyła także współpraca Inspektoratu z innymi organami.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

4. Działania informacyjne, promocyjne, edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa obrotu i stosowania ŚOR

WIORiN nie otrzymał dodatkowych środków finansowych na realizację zadań związanych z "Krajowym planem działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem ŚOR na lata 2013-2017 i 2018-2022", w tym środków na realizację zadań związanych z prowadzeniem działań informacyjno-promocyjnych w zakresie stosowania ŚOR. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej zlecał swoim 23 Oddziałom terenowym. Jednostki te prowadziły działania informacyjne przede wszystkim poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów⁷³, broszur na temat bezpiecznego stosowania ŚOR, wśród jednostek i urzędów z terenu działania poszczególnych Oddziałów, a także wśród rolników, przedsiębiorców wprowadzających do obrotu ŚOR oraz producentów rolnych. Podczas różnych spotkań, np. w urzędach miejskich, urzędach gmin, izbach rolniczych, starostwach powiatowych, z producentami rolnymi - informowali m.in. o zagrożeniach związanych ze stosowaniem nieoryginalnych środków ochrony roślin oraz o sposobach przeciwdziałania temu procederowi.

Jak wyjaśnił Wojewódzki Inspektor: „W latach 2016-2018 udzielił wywiadów dla telewizji regionalnej i radia z zakresu zdrowia roślin, nasiennictwa i środków ochrony roślin. W latach 2017-2018 publikowane były w prasie „Twój doradca rynek rolniczy” artykuły z zakresu ochrony roślin i techniki pt.: „Idzie zima - zadbaj o sprzęt do stosowania środków ochrony roślin”, „Racjonalne stosowanie środków ochrony roślin gwarancją bezpieczeństwa pszczoł”, „Stosujesz środki ochrony roślin? Ukończ szkolenie!”

W 2017 r. WIORiN współuczestniczył przy organizacji konferencji międzynarodowej, która odbyła się w dniach 4-5 października 2017 r. we Wrocławiu. Uczestnikami konferencji byli m.in. przedstawiciele z Czech, Słowacji, Ukrainy, Niemiec oraz Polski. Spotkanie poświęcone było wymianie informacji o stanie fitosanitarnym ww. państw (nowe zagrożenia, dobre praktyki – wymiana doświadczeń), jaki i zwalczaniu nielegalnych środków ochrony roślin, oraz diagnostyce laboratoryjnej (wyzwania

⁷³ W 2018 r. WIORiN opracował z własnej inicjatywy pod patronatem Wojewody Dolnośląskiego plakat pt. „Chroń owady zapylające”. Plakat został zaprojektowany przez pracownika Inspekcji. Plakat ten był rozpowszechniany podczas przeprowadzonych czynności kontrolnych, działań spotkań promocyjnych, a także został przekazany jednostkom i urzędom działającym na terenie województwa dolnośląskiego.

przed laboratoriami w związku z nowymi regulacjami Unii Europejskiej dotyczącymi urzędowych kontroli).

Na stronie internetowej WIORiN⁷⁴ w zakładce „aktualności wojewódzkie” zamieszczano bieżące informacje, w tym m.in. o współpracy WIORiN z innymi jednostkami, konferencjach, jak również o planowanych zabiegach agrolotniczych, czy ważnych sprawach branżowych.

Działania w zakresie informacyjno-promocyjnym oraz upowszechniania wiedzy i przeprowadzania szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin w okresie objętym kontrolą prowadzone były w ramach możliwości finansowych jednostki w oparciu o zatwierdzony plan finansowy. W 2018 r. Inspektorat organizował z własnej inicjatywy szkolenie informacyjne dla użytkowników profesjonalnych na temat: „Stosowanie środków ochrony roślin w obszarach miejskich”. Program szkolenia obejmował m.in.: przepisy krajowe i unijne w zakresie stosowania środków ochrony roślin na terenach miejskich oraz wymogi i kwalifikacje dla użytkowników profesjonalnych stosujących środki ochrony roślin w obszarach miejskich.

W kontrolowanym okresie WIORiN w ramach realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa wprowadzania do obrotu i stosowania ŚOR nie korzystał z opinii/analiz/sugestii organizacji pozarządowych lub społecznych zajmującymi się bezpośrednio lub pośrednio tematyką ŚOR.

(akta kontroli str. 38-70)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

WIORiN prowadził aktywne działania informacyjne, promocyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa wprowadzania do obrotu i stosowania ŚOR. Działania te prowadzone były w ramach możliwości finansowych jednostki w oparciu o zatwierdzony plan finansowy.

⁷⁴ <http://piorin.gov.pl/wiorin/dolnoslaskie/>

IV. Uwagi i wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, czerwca 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler
Lech Kowalczyk
doradca ekonomiczny

Dyrektor
Radosław Kujawiński

.....
podpis

.....
podpis